

מסורת הש"ס

א) כע"ז: לקמן סט: סוכה נא: חגיגה טז: גיטין מח. ב"ב עב: צ. ע"ז נב: מנחות עז. בכורות ה. ערכין ד: כז., ג) [לָקֵמַן קו: מגילה י. שְׁנוּעוֹת טז. עדיות פ"ח מ"ו], א) לקמן קח: קה., ד) סוכה מח: מ"ו שס פ"ג ה"ה ע"פ ירוש' יומא פ"א ה"ה, ט) ירוש' שקלים פ"ו ה"ד, ו) [מבטות נ: ע"י מ"ו ערכין ה. ד"ה והא' דף ה ע"א מבטו' ד"ה והא' מר יו"ט]:

גליון הש"ס

[נב] א"ל מר דגברא רבה הוא ע"י ערקין דף ה ע"א מבטו' ד"ה והא' מר יו"ט]:

שינויי נוסחאות

א) אשכנזי ודרשו (ש"ח): ב) קאמר הכי: אמר לעיל משום דאש כ"י כ"ל"ג (ע"פ כ"ב"ג) (ש"ח): ג) כל מקום (כ"י"ג): ד) שניכרים צורת כ"ל"ג וסד"ל עט הדיוצר עלפניו (ד"ה): ה) כ"ל"ג שיהא ככה (ש"ח): ו) כ"ל"ג י"ל (ש"ח): ז) כ"ל"ס מקיים כמו סידור ובידיו. ובסוף ד"ה הקדוש לימא ליה: ח) שכשר המזבח לעבודה כל זמן כ"י כ"ל"ג (ש"ח): ט) כ"ל קס"ד (ש"ח): י) הדקות היתה עמוקה חוצה ובלית גובה מעט סביב (כ"י"ג): יא) כ"ל מלהיקף המזבח (ש"ח): יב) הכהנים וְעַי וְנָחִי: אמה היה יותר מבין חריץ במקום כ"ל"ג (ש"ח): יג) כ"ל"ס עד שפת, וכליקן נוסחא: דין) אבנרין רגילתן (מבחי"י): כא) אבנרין ומאי קפידא יש אם הוסיף והלא מוסיפין עד ס' אמה היינו כשהיה המזבח עד ששים וקא מוסיף עליו כל שעה בכסוי א"נ מנובה כ"י כ"ל"ג (ש"ח): כב) כ"ל"ג הא קרא (ש"ח): כג) אמות ומואי קרא דרשנין במתניתין דמדות שמן האמצעי הוא מורד י"ב אמה לכל רוח אלמא מקום המערכה כ"ד על כ"ד וא"כ עדותן ל"ל וי"ל דאי וכו' כ"ל"ג (ע"פ): כד) שלמה שהיה מקום המערכה שלו כ' על כ' (ש"ח): כו) נוס' מוס' כ"ל"ג ורא דבתיב הכל בכתב עלי השכיל, לא מנכב גבי מוזהב. ועוד דמה בית ששים אף מוזהב ס' היינו שיהא מקושר קדוש עד ס' אמה אם ירצו וכו' (ביש'): כז) כמ"י נוסף היינו שלא להוסיף יותר אבל לפחות אין מעכבין דמה בית וכו':

אמר רב יוסף לאו היינו דמניא כו'. רב יוסף חלה ועקר למדור ופעמים שאמר דבר וזכר ששנה היפך וחזר בו (מדרס דף מה.). והכא הכי אמר ב' היכי אמרינן לעיל משום אש של שמים מסייעתן לא הולכרו ליומר: לאו היינו דמניא. לסוף מדותיו להס נגלה מקום ב' המקודש למוזהב מה שלא נגלה לשלמה: **והספיז הכל בכתב.** שכל מקומות הקדושות ומדותיהן נכתבו לדוד אלמא במקדש ראשון נמי האי דלא עשאוהו גדול לאו משום דלא נגלה לשלמה המקום במדותיו: **אלא אמר רב יוסף קרא אשנה ודרש.** שנאמר לדוד ששים אמה במקום המנוזה ושלמה לא הבין לדרשו והס דרשוהו והוסיפו עליו לפי האורך להס ולששים אמה לא הולכרו לדמרינן לקמן מדת ארכו ורחבו וקומתו אין מעכבין: **מה בים א' אמה.** כדכתיב (מלכים א' ו') ששים אמה ארכו אף מוזהב עד ששים אמה רחאו לו ומקודש המקום אס ירצו: **נשאלא בים.** ידעו אנשי כנסת הגדולה מה קדוש לעזרה ומה קדוש להיכל: **שניכרים ה' אורסו.** יסודות המומות: **מנא ידעי.** מקומו היכל: **שלש נביאים.** חגי זכריה ומלאכי: **אחד העיד להס על המוזהב.** שיש לו מקום להוסיף עד ששים אמה: **על מקום המוזהב.** היכן היה: **שמקריבין אע"פ שאין בים.** דקדושת הצית" קדשה לשעמה וקדשה לעמיד לבא: **שסכתא אשורים.** שמתחילה ניתנה להס בכתב עברי כתב ה' ליצוואה כדאמר בסנהדרין (דף כא.): **וריצונו.** אס אין המוזהב מרובע: **שכל ה' מקום שנאמר המוזהב לעכב.** דהמוזהב משמע כשהוא כן הוא דמיקרי מוזהב ואי לא לא ונקרן כתיב (ויקרא ד) קרנות המוזהב ויסיוד כתיב (שס) אל יסוד המוזהב ובכשב כתיב אל פני פניו של מוזהב שעולים לו דרך סס כי היכי דחשיב דא מורחית פני אהל מועד מחמת שהפתח סס וצריבע כתיב (שמות מ) רבוע יהיה המוזהב: **אלא מעשה כיור לרבי כו'. דכתיב** בזה המוזהב הכי נמי דמעכבי לרבי אס לא עשה כיורים סל פרחיס וליאים וקלעים סביב למוזהב כמו

סידור וכיורי ח' זה כיור. כיורים סביב צדיב למעלה מאחלמנו ו': **אוסו היום.** שנסף כהן דדוקי מי החג על רגליו ורגמוהו כל העס כדאמרין בסוכה (דף מח.): **בול של מלה.** מלה אגרוף של מלה שמעמי: **לא שכשר ה' לעבודת.** המוזהב כל זמן שהקפן פגוס כדמסייס ואילי סלי. כרכוב לשון היקף חריץ עגולה כדאמרין כהכל שוחטין (חולין דף כה.). כל שעמיד לגרר לכרכב: **צין קרן לקרן.** אמה רוחב שכנגד צין קרנות ה' היתה עמוקה וצולטת גוצה מעט היה סביב לה בשפת המוזהב: **מקוס הילוך רגלי כהנים אמה.** השתא משמע והיא היתה אמה של מקוס הילוך: **אטו כהנים צין קרן לקרן הוו אזלי.** והלא כשיגיעו לקרן הקרן מעכבן מהיקף א': **אלא ה"ק צין קרן לקרן ומקוס הילוך רגלי כהנים ה'.** כמין חריץ עמוק ממקוס המערכה משפת ב' המוזהב סביב ומקיף את מקוס המערכה ורחבו של חריץ שני אמות אמה של צין הקרנות ואמה של מקוס הילוך: **והספיז.** גצי מכבר מעשה רשת נחשת שמונהו תחת כרכובו מלמטה עד חצי הקיפואו ד' למוזהב מאחלמנו ולמעלה ו' לבוש כמין היקף של כברה והוא עשוי נקדים נקדים ככברה ורשת ו' של דגיס ומגיע למעלה עד מתחת לכרכוב אלמא בקיר מוזהב ו' סביב הוה דלי כראש המוזהב היכי קרי למכבר הנתון סביב הקיר תחת כרכובו: **פרי הוו.** שני סובצין היו לו למוזהב שעשה משה: **חד לנוי וחד לכהנים דלא נשחקו.** סביב הקיר משעלה שס אמות גוצה לרבי יוסי דלאמר לעיל (דף נט.) י' אמות גוצהו היה היקף הצליטה ו' קטנה חוגרתו סביב לנוי וחוה סובצ וכיור דאפלגיז ציה רבי ור' יוסי כר' יהודה לעיל ומתחת לאותו סובצ נתנו המכבר ורחבו מגיע למטה ו' עד חצי המוזהב והוא היה סימן להבדיל צין הדמים העליונים לדמים התחתונים כדאמרין ב' בצאיהו מקומן (לעיל דף נג.). מהאי קרא התורה נתנה מחיצה כו': **וחד לכהנים דלא נשחקו.** ולמעלה כראש המוזהב העמיקו סובצ ו' כמין חריץ עמוק דבר מועט להיות להס שפתו היקף מעקה קטן סביב שלא יחליקו ב': **דלמא מקוס מערכה קאמר.** דהוי אמה שצין הקרנות ומקוס הילוך ממעטין צו אמחים לכל דא פש ליה אמה על אמה:

אמר רב יוסף לאו היינו דמניא כו'. רב יוסף חלה ועקר למדור ופעמים שאמר דבר וזכר ששנה היפך וחזר בו (מדרס דף מה.). והכא הכי אמר ב' היכי אמרינן לעיל משום אש של שמים מסייעתן לא הולכרו ליומר: לאו היינו דמניא. שאנשי כנסת הגדולה הגיעו

ולא על גבי מחילות אמר רב יוסף לאו היינו דתניא י' ויבינו (את) המוזהב על מבונותיו שהגיעו לסוף מדרותיו והכתיב ² הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל אלא אמר רב יוסף ⁴ קרא אִשְׁכֹּחַ ⁵ ודרש ³ וַיֹּאמֶר דויד זה הוא בית ה' האלהים וזה מוזהב לעולה לישראל כי בית מזה בית ששים אמה אף מוזהב ששים אמה בשלמא בית מינכרא צורתו אלא מוזהב מנא ידעי אמר רבי אלעזר ראו מוזהב בנוי ומיכאל השר הגדול עומד ומקריב עליו ור' יצחק נפחא אמר אפרו של יצחק ראו שמונה באותו מקום ור' שמואל בר נחמני אמר מכל הבית כולו הריחו ריח קטרת משם הריחו ריח אברים אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן ⁶ שְׁלֹשָׁה נביאים עלו עמהם מן הגולה אחד שהעיד להם על המוזהב ואחד שהעיד להם על מקום המוזהב ואחד שהעיד להם ⁷ שִׁמְקִרְיָבִין אף על פי שאין בית במתניתא תנא ר"א בן יעקב אומר שלשה נביאים עלו עמהן מן הגולה אחד שהעיד להם על המוזהב

ועל מקום המוזהב ואחד שהעיד להם שמקריבין אף על פי שאין בית ואחד שהעיד להם על התורה שתכתב אשורית ת"ר ⁸ בִּקְרָן וּבְכֶשֶׁת וַיִּסּוּד וַרִּיבּוּעַ מַעֲכָבִין מִדַּת אֲרָכּוֹ וּמִדַּת רַחְבּוֹ קוּמַתּוֹ אִין מַעֲכָבִין מִנְה"מ אמר רב הונא אמר קרא ⁹ הַמּוֹזֵב כל מקום שנאמר המוזהב לעכב אלא מעתה כיור לרבי וסובב לרבי יוסי ברבי יהודה הכי נמי דמעכב דכתיב ⁵ ונתתה אותה תחת כרכוב המוזהב מלמטה ותניא איזהו כרכוב רבי אומר זה כיור רבי יוסי ברבי יהודה אומר זה הסובב אין ⁷ דתניא אותו היום נפגמה קרן מוזהב והביאו בול של מלה וסתמוהו ולא מפני שכשר לעבודה אלא שלא יראה מוזהב פגום ² ישכל מוזהב שאין לו קרן וכבש וַיִּסּוּד וַרִּיבּוּעַ פֶּסוּל רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אומר אף הסובב ת"ר איזהו כרכוב בין קרן לקרן מקום הילוך רגלי הכהנים אמה אטו הכהנים בין קרן לקרן הוו אזלי אלא אימא יומקום הילוך רגלי הכהנים אמה והכתיב ⁶ תחת כרכובו מלמטה עד חצינו אמר רב נחמן בר יצחק תרי הוו חד לנוי וחד לכהנים דלא גשתרקו מדת ארכו ומדת רחבו ומדת קומתו אין מעכבין א"ר מנא ה'בלבד שלא יפחתנו ממוזהב שעשה משה וכמה אמר רב יוסף אמה מחכו עליה ⁴ חמש אמות ארך וחמש אמות רוחב רבוע יהיה המוזהב אמר ליה אביי דלמא ⁸ מקום מערכה קאמר מר ⁹ א"ל י"מ דגברא רבה הוא ידע מאי קאמינא קרי עליהו

ואיניס וקלעים סביב למוזהב כמו בסוכה (דף מח.): **בול של מלה.** מלה אגרוף של מלה שמעמי: **לא שכשר ה' לעבודת.** המוזהב כל זמן שהקפן פגוס כדמסייס ואילי קאי. כרכוב לשון היקף חריץ עגולה כדאמרין כהכל שוחטין (חולין דף כה.). כל שעמיד לגרר לכרכב: **צין קרן לקרן.** אמה רוחב שכנגד צין קרנות ה' היתה עמוקה וצולטת גוצה מעט היה סביב לה בשפת המוזהב: **מקוס הילוך רגלי כהנים אמה.** השתא משמע והיא היתה אמה של מקוס הילוך: **אטו כהנים צין קרן לקרן הוו אזלי.** והלא כשיגיעו לקרן הקרן מעכבן מהיקף א': **אלא ה"ק צין קרן לקרן ומקוס הילוך רגלי כהנים ה'.** כמין חריץ עמוק ממקוס המערכה משפת ב' המוזהב סביב ומקיף את מקוס המערכה ורחבו של חריץ שני אמות אמה של צין הקרנות ואמה של מקוס הילוך: **והספיז.** גצי מכבר מעשה רשת נחשת שמונהו תחת כרכובו מלמטה עד חצי הקיפואו ד' למוזהב מאחלמנו ולמעלה ו' לבוש כמין היקף של כברה והוא עשוי נקדים נקדים ככברה ורשת ו' של דגיס ומגיע למעלה עד מתחת לכרכוב אלמא בקיר מוזהב ו' סביב הוה דלי כראש המוזהב היכי קרי למכבר הנתון סביב הקיר תחת כרכובו: **פרי הוו.** שני סובצין היו לו למוזהב שעשה משה: **חד לנוי וחד לכהנים דלא נשחקו.** סביב הקיר משעלה שס אמות גוצה לרבי יוסי דלאמר לעיל (דף נט.) י' אמות גוצהו היה היקף הצליטה ו' קטנה חוגרתו סביב לנוי וחוה סובצ וכיור דאפלגיז ציה רבי ור' יוסי כר' יהודה לעיל ומתחת לאותו סובצ נתנו המכבר ורחבו מגיע למטה ו' עד חצי המוזהב והוא היה סימן להבדיל צין הדמים העליונים לדמים התחתונים כדאמרין ב' בצאיהו מקומן (לעיל דף נג.). מהאי קרא התורה נתנה מחיצה כו': **וחד לכהנים דלא נשחקו.** ולמעלה כראש המוזהב העמיקו סובצ ו' כמין חריץ עמוק דבר מועט להיות להס שפתו היקף מעקה קטן סביב שלא יחליקו ב': **דלמא מקוס מערכה קאמר.** דהוי אמה שצין הקרנות ומקוס הילוך ממעטין צו אמחים לכל דא פש ליה אמה על אמה:

אמה. שמי אמות הללו קרויים כרכוב: והכתיב תחת כרכובו מלמטה. למענו שהכרכוב בדפנו הוא ולנוס המכבר תחתיו: חד לנוי וחד לכהנים. זה שדפוס לנוי היה ומתחתיו הלצינו המכבר והגיע רחבו אמה והוא היה סימן לחצי גבחו להבדיל צין דמים העליונים לדמים התחתונים, וכנגדו פשו למוזהב בית עולמים תורת מוט הסקרא צאלמנו (שחות כו ב):

קדשי קדשים פרק שישי זבחים

סב.

וְלֹא עַל גְּבִי מַחִילוֹת. צור של שיתין לא היה חשוב מחילה כיון דהוא לורך מוזהב: **אף מוזהב ששים אמה.** והא דלאמר (בסוף) [צריש] כיסוי הדס (חולין דף פג.): קמוסיף אבניין ב' היינו כשהיה המוזהב עד ששים א"נ מוזהב פריך התס אי נמי פריך קמוסיף שלא יהא רבוע שעל כל מליקט עוף אין יכולת לתת עפר ככל סביציו כדי לרבעו כמשפטו:

אחד שהעיד להם ע"י המוזהב. מימה קרא ב' כתיב ציחוקאל

(נג.) והאריאל שמים עשרה אמות ב' אלמא מקוס המערכה כ"ד על כ"ד ומהאי קרא דרשין צמתני' דמדות (פ"ג מ"ה) וי"ל דאי לאו עדות היינו מפרשי' עס מקוס קרנות שלא לשנות ממוזהב שלמה ב': **ואחד שמקריבין אע"פ שאין בית.** דקדושת צית קדשה לשעמה ולעמיד ולא דמי לקדושת הארץ דקי"ל דצטלה כדמוכה צפ"ק דחולין (דף ק.) גצי צית שאן, שיש חילוק ציניהס דכפרישית לעיל (סא. ד"ה מא'): **מדת ארכו ומדת רחבו אין מעכבין.** והא ב' דכתיב הכל בכתב מיד ה' עלי השכל ומיירי אף גצי מוזהב כדאימא פרק כיסוי הדס (חולין פג.): **דמה צית ששים אף מוזהב ששים היינו** שיהא קדוש עד ששים אס ירצו להרמיצו ולא שיהא חוצה לעשות כן:

ועל מקום המוזהב ואחד שהעיד להם שמקריבין אף על פי שאין בית ואחד שהעיד להם על התורה שתכתב אשורית ת"ר ⁸ בִּקְרָן וּבְכֶשֶׁת וַיִּסּוּד וַרִּיבּוּעַ מַעֲכָבִין מִדַּת אֲרָכּוֹ וּמִדַּת רַחְבּוֹ קוּמַתּוֹ אִין מַעֲכָבִין מִנְה"מ אמר רב הונא אמר קרא ⁹ הַמּוֹזֵב כל מקום שנאמר המוזהב לעכב אלא מעתה כיור לרבי וסובב לרבי יוסי ברבי יהודה הכי נמי דמעכב דכתיב ⁵ ונתתה אותה תחת כרכוב המוזהב מלמטה ותניא איזהו כרכוב רבי אומר זה כיור רבי יוסי ברבי יהודה אומר זה הסובב אין ⁷ דתניא אותו היום נפגמה קרן מוזהב והביאו בול של מלה וסתמוהו ולא מפני שכשר לעבודה אלא שלא יראה מוזהב פגום ² ישכל מוזהב שאין לו קרן וכבש וַיִּסּוּד וַרִּיבּוּעַ פֶּסוּל רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אומר אף הסובב ת"ר איזהו כרכוב בין קרן לקרן מקום הילוך רגלי הכהנים אמה אטו הכהנים בין קרן לקרן הוו אזלי אלא אימא יומקום הילוך רגלי הכהנים אמה והכתיב ⁶ תחת כרכובו מלמטה עד חצינו אמר רב נחמן בר יצחק תרי הוו חד לנוי וחד לכהנים דלא גשתרקו מדת ארכו ומדת רחבו ומדת קומתו אין מעכבין א"ר מנא ה'בלבד שלא יפחתנו ממוזהב שעשה משה וכמה אמר רב יוסף אמה מחכו עליה ⁴ חמש אמות ארך וחמש אמות רוחב רבוע יהיה המוזהב אמר ליה אביי דלמא ⁸ מקום מערכה קאמר מר ⁹ א"ל י"מ דגברא רבה הוא ידע מאי קאמינא קרי עליהו

ואיניס וקלעים סביב למוזהב כמו בסוכה (דף מח.): **בול של מלה.** מלה אגרוף של מלה שמעמי: **לא שכשר ה' לעבודת.** המוזהב כל זמן שהקפן פגוס כדמסייס ואילי קאי. כרכוב לשון היקף חריץ עגולה כדאמרין כהכל שוחטין (חולין דף כה.). כל שעמיד לגרר לכרכב: **צין קרן לקרן.** אמה רוחב שכנגד צין קרנות ה' היתה עמוקה וצולטת גוצה מעט היה סביב לה בשפת המוזהב: **מקוס הילוך רגלי כהנים אמה.** השתא משמע והיא היתה אמה של מקוס הילוך: **אטו כהנים צין קרן לקרן הוו אזלי.** והלא כשיגיעו לקרן הקרן מעכבן מהיקף א': **אלא ה"ק צין קרן לקרן ומקוס הילוך רגלי כהנים ה'.** כמין חריץ עמוק ממקוס המערכה משפת ב' המוזהב סביב ומקיף את מקוס המערכה ורחבו של חריץ שני אמות אמה של צין הקרנות ואמה של מקוס הילוך: **והספיז.** גצי מכבר מעשה רשת נחשת שמונהו תחת כרכובו מלמטה עד חצי הקיפואו ד' למוזהב מאחלמנו ולמעלה ו' לבוש כמין היקף של כברה והוא עשוי נקדים נקדים ככברה ורשת ו' של דגיס ומגיע למעלה עד מתחת לכרכוב אלמא בקיר מוזהב ו' סביב הוה דלי כראש המוזהב היכי קרי למכבר הנתון סביב הקיר תחת כרכובו: **פרי הוו.** שני סובצין היו לו למוזהב שעשה משה: **חד לנוי וחד לכהנים דלא נשחקו.** סביב הקיר משעלה שס אמות גוצה לרבי יוסי דלאמר לעיל (דף נט.) י' אמות גוצהו היה היקף הצליטה ו' קטנה חוגרתו סביב לנוי וחוה סובצ וכיור דאפלגיז ציה רבי ור' יוסי כר' יהודה לעיל ומתחת לאותו סובצ נתנו המכבר ורחבו מגיע למטה ו' עד חצי המוזהב והוא היה סימן להבדיל צין הדמים העליונים לדמים התחתונים כדאמרין ב' בצאיהו מקומן (לעיל דף נג.). מהאי קרא התורה נתנה מחיצה כו': **וחד לכהנים דלא נשחקו.** ולמעלה כראש המוזהב העמיקו סובצ ו' כמין חריץ עמוק דבר מועט להיות להס שפתו היקף מעקה קטן סביב שלא יחליקו ב': **דלמא מקוס מערכה קאמר.** דהוי אמה שצין הקרנות ומקוס הילוך ממעטין צו אמחים לכל דא פש ליה אמה על אמה:

אמה. שמי אמות הללו קרויים כרכוב: והכתיב תחת כרכובו מלמטה. למענו שהכרכוב בדפנו הוא ולנוס המכבר תחתיו: חד לנוי וחד לכהנים. זה שדפוס לנוי היה ומתחתיו הלצינו המכבר והגיע רחבו אמה והוא היה סימן לחצי גבחו להבדיל צין דמים העליונים לדמים התחתונים, וכנגדו פשו למוזהב בית עולמים תורת מוט הסקרא צאלמנו (שחות כו ב):

עין משפט ונר מצוה

יד א מ"י פ"ב מהלכות צית הצמירה הלכה ד:
מו ב ג מ"י שס הלכה ו:
בו ד מ"י שס הלכה ו:
י' ה' מ"י שס הלכה ח:

תורה אור השלם

1. וְכִינּוּ הַמּוֹזֵבֶת עַל מִבּוֹנֹתָיו וּמִבּוֹנֹתָיוּ כִּי בְּאִמְיָה עֲלֵיהֶם מַעֲמֵי הָאֲרָצוֹת וְיִצְעַל וְיִצְעַל עָלָיו עֲלוֹת לַיהוָה עֲלוֹת לְבָבָךְ וְלָעֶרְבִי: עורא ג.
2. הַכֵּל בִּכְתָב מִיֵּד יִהְיֶה עָלֶי: הַשְּׂכִיל בִּל מְלָאכּוֹת הַתְּבִנִּית: דה"א כח, יט
3. וַיֹּאמֶר דָּוִיד זֶה הוּא בֵּית יִהְיֶה לְאֱלֹהִים זֶה מוֹזֵב לַעֲלֶה לְיִשְׁרָאֵל: דה"א כב, א
4. וְעִשִּׂיתָ אֶת הַמּוֹזֵב עֲצֵי שִׁטִּים חֲמֵשׁ אַמּוֹת אַרְךָ וְרֹמֶשׁ אַמּוֹת רָחֵב רַבּוּעַ יִהְיֶה הַמּוֹזֵב וְשִׁלְשׁ אַמּוֹת קָמוֹת: שמות כו, א
ומן הדם יתן על קרנת המזבח אֲשֶׁר לְפָנֵי יִהְיֶה אֲשֶׁר בְּאֶהָל מוֹעֵד וְאֵת כָּל הַדָּם יִשְׁפֹךְ אֵל יִסּוֹד מוֹזֵב לַעֲלֶה אֲשֶׁר תַּחַת אֶהָל מוֹעֵד: ויקרא ד, יח
לְקַח תְּבוֹנָן מִדָּם הַחֲסִיטָה בְּאַצְבָּעוֹ וְתֵּן עַל קֶרֶת מוֹזֵב לַעֲלֶה וְאֵת כָּל הַדָּם יִשְׁפֹךְ אֵל יִסּוֹד הַמּוֹזֵבֶת: ויקרא ד, לד
וְאֵת תוֹרֵת הַמִּנְחָה הַקָּרֵב אֹתָהּ בְּנֵי אֹהֶלן לְפָנֵי יִהְיֶה אֵל פָּנֵי הַמּוֹזֵבֶת: ויקרא ו, ו
5. וְתַתָּהּ אֹתָהּ תַּחַת כִּרְכִּיב הַמּוֹזֵבֶת מְלֻקְטָה וְהִקְדַּשְׁתָּהּ עַד חֲצִי הַמּוֹזֵבֶת: שמות כו, ה
6. וְעִשִּׂה לְמוֹזֵבֶת מִכָּבֶר מַעֲשֶׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת תַּחַת כִּרְכִּיבּוֹ מְלֻקְטָה עַד חֲצִי: שמות כו, ד

מוסף רש"י

והכתיב. גבי דוד המלך כשלוס אחת שלמה על מידת היסוד וצנתי הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל. כל מללמח התנתינ שהוידעי הקצ"ה ע"י גז החוזה ומתן הנביא (סוכה קא). לפי שכלי מקדש לשלשן עפ"י הגצויה נעשו דמכתי הכל ככתב מיד ה' עלי השכיל כל מללמח התנתינ (שד"ח)
ה' עלי השכיל. אומי לעמד (חולין קא)
ראו מוזהב בניי. בשמים (מנחות ק') קרן. קטן אמה על אמה כרוס אמה לכל קרן: ויסוד. שדעתי כהכל מוספי ק"ה לשאונה: וריבוע. שאינו מרובע. אס סתק אחד מכל אלו פסול: כל מקום שנאמר המוזהב לעכב. דהכי משמע המוזהב וזה המוזהב העשוי קן, והקן כצלוהו כתיב המוזהב. על קרנות המוזהב צאלנעק כצלואס, ובכשב כתיב אל פני המוזהב, והכשב הוא פניו של מוזהב שהוא פתחו ועליותו, ויסיוד כתיב אל יסוד המוזהב, וצריבע כתיב רבוע יהיה המוזהב (סוכה טז)
אידוזה כרכוב כו' זה הסובב. כל דצר המקיף סביב צענול קריי כרכוב כמו ששניי כהכל שוחטין אלו הן גולמי כלי עץ כל שחמיד לשוף ולכרכב. והוא כמו שעושין חריצין עגולין בקרצו דפני החיפות וספסלי העץ, אף למוזהב עשה חריץ סביב היהיה רחבו אמה בדפנו לנוי והוא לנשף שלש (ס"א שש) אמות של גבחו כדכתי האומר גבחו פ' שנים כלרטי הא' מה אס מקיים ושלס אמות קומתו משפת סובב ולמעלה, אלל סובב להלן הכהנים לא היה למוזהב התחת אלל על ראשו לפנים מקרעטיו: נפגמה קרן מוזהב. ע"י אגניס שזקין צו: ודלא מופני כשכשר לעבודה. שיהא המוזהב כשר לעבודה כסתימה ו': אלא שלא יראה מוזהב פגום. מפני הכבוד (שס חח) שכל מוזהב כו'. להכי אין כשר לעבודה (שס חח): ומקום הילוך רגלי הכהנים

והכתיב. גבי דוד המלך כשלוס אחת שלמה על מידת היסוד וצנתי הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל. כל מללמח התנתינ שהוידעי הקצ"ה ע"י גז החוזה ומתן הנביא (סוכה קא). לפי שכלי מקדש לשלשן עפ"י הגצויה נעשו דמכתי הכל ככתב מיד ה' עלי השכיל כל מללמח התנתינ (שד"ח)
ה' עלי השכיל. אומי לעמד (חולין קא)
ראו מוזהב בניי. בשמים (מנחות ק') קרן. קטן אמה על אמה כרוס אמה לכל קרן: ויסוד. שדעתי כהכל מוספי ק"ה לשאונה: וריבוע. שאינו מרובע. אס סתק אחד מכל אלו פסול: כל מקום שנאמר המוזהב לעכב. דהכי משמע המוזהב וזה המוזהב העשוי קן, והקן כצלוהו כתיב המוזהב. על קרנות המוזהב צאלנעק כצלואס, ובכשב כתיב אל פני המוזהב, והכשב הוא פניו של מוזהב שהוא פתחו ועליותו, ויסיוד כתיב אל יסוד המוזהב, וצריבע כתיב רבוע יהיה המוזהב (סוכה טז)
אידוזה כרכוב כו' זה הסובב. כל דצר המקיף סביב צענול קריי כרכוב כמו ששניי כהכל שוחטין אלו הן גולמי כלי עץ כל שחמיד לשוף ולכרכב. והוא כמו שעושין חריצין עגולין בקרצו דפני החיפות וספסלי העץ, אף למוזהב עשה חריץ סביב היהיה רחבו אמה בדפנו לנוי והוא לנשף שלש (ס"א שש) אמות של גבחו כדכתי האומר גבחו פ' שנים כלרטי הא' מה אס מקיים ושלס אמות קומתו משפת סובב ולמעלה, אלל סובב להלן הכהנים לא היה למוזהב התחת אלל על ראשו לפנים מקרעטיו: נפגמה קרן מוזהב. ע"י אגניס שזקין צו: ודלא מופני כשכשר לעבודה. שיהא המוזהב כשר לעבודה כסתימה ו': אלא שלא יראה מוזהב פגום. מפני הכבוד (שס חח) שכל מוזהב כו'. להכי אין כשר לעבודה (שס חח): ומקום הילוך רגלי הכהנים עד חצי המוזהב נתלם שהמכבר תחת